
TEMAGRUPP NEDLAGDA DEPONIER

INLEDNING

Temagruppens område

Temagruppens fokus är kommunala deponier som är nedlagda före år 2001.

Temagruppen har bestått av 14 deltagare från främst miljökontor, miljöstrateger och avfallsverksamhet.

Två webinarier har hållits, 17 februari med ca 35 deltagare och 8 november med ca 25 deltagare.

Mängder/flöden

I Dalarna finns det för närvarande 68 nedlagda deponier i riskklass 1-2. Antalet har sjunkit i takt med att deponier omklassats till klass 3-4.

Aktörer

Kommunerna som verksamhetsutövare eller fastighetsägare har ansvaret för kommunala nedlagda deponier.

Kommunens miljökontor eller motsvarande har tillsynsansvar och kan förelägga.

Länsstyrelsen har regionalt tillsynsvägledning och kan bidra till kunskap och koordinering.

Lagstiftning

Utgångspunkt är principen om att förorenaren betalar, 2 kap. 8 MB. Deponier normalt att betrakta som förorenade områden enligt 10 kap. MB.

Agenda 2030

12.4 Senast 2020 uppnå miljövänlig hantering av kemikalier och alla typer av avfall under hela deras livscykel, i enlighet med överenskomna internationella ramverket, samt avsevärt minska utsläppen av dem i luft, vatten och mark i syfte att minimera deras negativa konsekvenser för människors hälsa och miljön.

Nationella mål

Giftfri miljö (främst)

År 2050 ska alla förorenade områden med mycket stor risk eller stor risk för människors hälsa eller miljön vara åtgärdade.

SAMMANFATTANDE ANALYS

Det finns ett stort antal äldre deponier som har avslutats enligt tidigare lägre krav för deponering eller innan krav på skyddsåtgärder fanns. Miljöskyddet vid dessa äldre deponier är generellt sämre än vid de deponier som är i drift idag. För närvarande finns 68 kända kommunala deponier inom klass 1 och 2.

Nedlagda deponier kan påverka människors hälsa och miljön negativt genom förorening av mark, grund- och ytvatten samt utsläpp av deponigas. Dessutom har äldre, nedlagda deponier ofta en sämre placering utifrån miljösynpunkt.

Måluppfyllelsen har varit låg vid de tidigare avfallsplanerna i Dalarna (från 2008), även om det varierar mellan kommunerna.

Därför föreslås inför planperioden 2023 – 2030 tydliga mål och att en arbetsmall tas fram som stöd för kommunernas prioritering och arbete med nedlagda deponier.

VAD VILL VI GÖRA

Kommunerna ska kontinuerligt arbeta för att minska risken med nedlagda deponier och ha en åtgärdsplan som säkerställer att alla kända nedlagda deponier är undersökta och vid behov omklassade. Nedlagda deponier som fortsatt är placerade i riskklass 1 och 2 efter undersökning, det vill säga de med prioriterade åtgärdsbehov, ska vara åtgärdade eller ha en åtgärdsplan till år 2030.

Till stöd avses en regional temagrupp bildas som också förvaltar och utvecklar en arbetsmall för arbetet (Dalamall för nedlagda deponier).

Viktigt att studera möjligheter att utvinna metaller/ämnen innan slutlig täckning sker. Kan ge stöd för att avvakta enskilda deponier i vissa fall.

Exempel mål 2030	PRIO 29/11	Kommentarer 29/11
<p>Samtliga kända nedlagda deponier i riskklass 1-2 ska vara undersökta och riskklassade enligt MIFO fas 2.</p> <p>De med prioriterade åtgärdsbehov ska vara åtgärdade eller ha en beslutad plan för åtgärd.</p> <p>Utgångsår 2023.</p>		Mål bör vara tydliggjort 2026 och 2030

PRIO anger grupper som prioriterade 29/11: A=3 eller fler grupper; B=1-2 grupper

Exempel åtgärder	Kommentar	Ansvar	Projekt Dalarna	Främst lokalt	PRIO 29/11	Kommentarer 29/11
Bilda kommunal dialoggrupp med en tydlig huvudman	Berörda aktörer kommun	Kommun		X	A	
Etablera och utveckla regional temagrupp nedlagda deponier	Ansvar Dalamall nedlagda deponier. Ge stöd och erfarenheter. Kan ledas av Lst	Länsstyrelse	X		A	Checklistor Lära av varandra

Exempel åtgärder	Kommentar	Ansvar	Projekt Dalarna	Främst lokalt	PRIO 29/11	Kommentarer 29/11
Framta tidssatt åtgärdsplan nedlagda deponier 2023 – 2030 med stöd av gemensam Dalamall nedlagda deponier	Tas fram av kommunal dialoggrupp	Kommun		X	A	Samordna masshantering